

2022/COP/4153

Openbare procedure voor de schriftelijke vertaling van documenten van uiteenlopende aard voor rekening van de FOD Justitie

Infosessie van 07 november 2023

Inleiding

De inschrijvers worden verzocht rekening te houden met alle elementen van het bestek.

Tijdens de informatiesessie werd aanvullende informatie verschaft over de beëdigde vertalingen:

- De aanbestedende overheid zal met deze overheidsopdracht enkel de vertaalaanvragen komende vanuit de administratie zelf uitbesteden (zie punt 5 van de technische voorschriften van het bestek) en NIET de vertaalaanvragen vanuit de rechterlijke orde in het kader van de gerechtskosten.
- In 2023 ging het voor 75 % van de uitbestede vertalingen (ca. 470 vertaaldossiers) om niet-beëdigde vertalingen. Voor 25% (ca. 150 vertaaldossiers) van de uitbestede vertalingen ging het om beëdigde vertalingen.

Antwoorden op de vooraf gestelde vragen

VRAAG I

De prijsinventaris is zowel in het offerteformulier als in een afzonderlijk Excel-bestand opgenomen.

- **Moeten de prijzen tegelijk aan de hand van het offerteformulier en een afzonderlijk Excel-bestand worden ingediend?**
- **Zo ja, in welk deel van de offerte moet het Excel-bestand worden gezet?**

Antwoord:

De prijzen moeten slechts één keer worden opgegeven. De inschrijver kiest ervoor om zijn prijzen ofwel in het offerteformulier, ofwel in het Excel-bestand op te geven. De rest van het formulier moet in elk geval worden ingevuld. Als er een Excel-bestand gebruikt wordt, wordt het bij deel A 'Administratief gedeelte' gevoegd.

Tijdens de informatiesessie is er evenwel gepreciseerd dat de aanbestedende overheid de prijzen bij voorkeur zowel in het offerteformulier als in het Excel-bestand ontvangt, zonder dat dit een verplichting is.

VRAAG II

Wat het UEA betreft:

Punt 11.1 vermeldt dat de richtsnoeren met betrekking tot het invullen van het UEA in de bijlage staan. Er is geen bijlage voor dat punt in het bestek. Wordt er verwezen naar het document "espd-request.zip" dat beschikbaar is in de documentatie?

Antwoord:

Het bestand "espd-request.zip" bevat het UEA-formulier in pdf-formaat en in XML-formaat.

De handleiding m.b.t. het UEA werd toegevoegd aan de opdrachtdocumenten.

VRAAG III

Vraag betreffende de bekwaamheid van de vertalers:

Er is vermeld dat een kopie van het diploma niet nodig is. De verklaring op erewoord bij de eventuele stukken die als bewijs als bijlage bij de offerte worden gevoegd, moet dus ook niet aan het offertedossier worden toegevoegd?

Antwoord:

We vragen u bijlage 2 naar behoren in te vullen. In het bestek is ter zake het volgende vermeld: “*De bekwaamheid van de vertalers moet blijken uit hun studie- en beroepskwalificaties en relevante ervaring in het vertalen door enkel bijlage 2 in te vullen. Een kopie van het diploma is niet nodig.*”

Zoals vermeld in punt 2.3 van de technische voorschriften, vragen we u eveneens een verklaring op erewoord toe te voegen betreffende de juistheid van de in bijlage 2 vermelde gegevens.

VRAAG IV

Vraag betreffende het eerste criterium inzake de technische bekwaamheid:

Hoe wordt beoordeeld of de inschrijver voldoet aan dit criterium, wetende dat er niet in een minimum- of maximumquotum moet worden voorzien? Wordt de algemene kwaliteit van de profielen in aanmerking genomen?

Antwoord:

Het gaat over een selectiecriterium en niet over een gunningscriterium.

We vragen u bijlage 2 naar behoren in te vullen. In het bestek is ter zake het volgende vermeld: “*De bekwaamheid van de vertalers moet blijken uit hun studie- en beroepskwalificaties en relevante ervaring in het vertalen door enkel bijlage 2 in te vullen. Een kopie van het diploma is niet nodig.*”

Zoals vermeld in punt 2.3 van de technische voorschriften, vragen we u eveneens een verklaring op erewoord toe te voegen betreffende de juistheid van de in bijlage 2 vermelde gegevens.

VRAAG V

Onderaannemers op wiens draagkracht beroep wordt gedaan:

Welke informatie of verklaring van dergelijke onderaannemers is vereist indien Bijlage 2 volledig en correct wordt aangevuld?

Antwoord:

U dient als inschrijver het onderscheid te maken tussen de onderaannemers en de derden op wiens draagkracht u beroep doet voor de selectie.

• M.b.t. de onderaannemers:

Indien de inschrijver wenst te werken met onderaanneming, moet hij het desbetreffende deel van de opdracht preciseren evenals de gegevens met betrekking tot de voorgestelde onderaannemers. De bekwaamheid van de onderaannemers moet blijken uit hun studie- en beroepskwalificaties en relevante ervaring in het vertalen (zie bijlage 2).

De inschrijver mag in de loop van de opdracht een beroep doen op onderaannemers, maar moet de aanbesteder daar vooraf van op de hoogte brengen. Als hij een beroep doet op onderaannemers, moeten die geen intentiebrief ondertekenen. In eerste instantie verwacht de aanbestedende overheid dat de inschrijver in bijlage 2 effectief een overzicht bezorgt van alle vertalers die hij of zij verwacht in te schakelen bij de uitvoering van de opdracht, zijnde rechtstreeks of onrechtstreeks.

• M.b.t. beroep op draagkracht van derden:

Indien de inschrijver beroep zal doen op de draagkracht van derden, vermeldt de inschrijver verplicht voor welk deel van de opdracht hij een beroep doet op die draagkracht evenals het engagement van die derde of derden om de beoogde middelen voor de betrokken criteria (financieel/economische selectiecriteria en de selectiecriteria inzake technische beroepsbekwaamheid) ter beschikking te stellen.

De inschrijver zal moeten aantonen dat hij zal kunnen beschikken over de nodige middelen van deze derden door het voorleggen van een schriftelijke verbintenis vanwege deze derde.

Voor elke derde op wiens draagkracht beroep gedaan wordt, dient de inschrijver eveneens een afzonderlijke UEA voor deze derde bij zijn offerte te voegen.

VRAAG VI

Deze procedure maakt gewag van een openbare aanbesteding voor al dan niet beëdigd vertaalwerk. De aanbestedende overheid merkt terecht op dat beëdigd vertaalwerk enkel door beëdigd vertalers kan worden uitgevoerd.

Artikel 555/6 van het Gerechtelijk Wetboek is zeer duidelijk: Behoudens de uitzondering bedoeld in artikel 555/15, zijn uitsluitend de personen die, na beslissing van de minister van Justitie of de door hem gemachtigde ambtenaar en zulks na advies van de aanvaardingscommissie, opgenomen zijn in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen en voor beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken, gemachtigd om de titel van gerechtsdeskundige te voeren en bevoegd om opdrachten als gerechtsdeskundige te aanvaarden en uit te voeren of om de titel van beëdigd vertaler, tolk of vertaler-tolk te voeren en bevoegd om de hen bij de wet toevertrouwde vertaal- of tolkwerkzaamheden te verrichten die hen bij wet zijn toevertrouwd.

Artikel 555/8 van het Gerechtelijk Wetboek verduidelijkt nog dat enkel de natuurlijke personen die voldoen aan welbepaalde, in dat artikel genoemde voorwaarden kunnen worden opgenomen in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen en beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken.

Dit betekent dat enkel natuurlijke personen (dus niet vertaalbureaus m.a.w. rechtspersonen) gemachtigd zijn om de titel te voeren en enkel de natuurlijke personen die deze titel voeren gemachtigd zijn om opdrachten te aanvaarden (!!) en uit te voeren. Vertaalbureaus kunnen deze opdrachten dus niet aanvaarden en bijgevolg ook niet (laten) uitvoeren.

Het is nochtans de wens van de aanbestedende overheid om dit werk uit te besteden aan vertaalbureaus. Vertaalbureaus zijn geen natuurlijke personen en kunnen dus niet beëdigd zijn (zie bovenvermeld artikel 555/8 van het Gerechtelijk Wetboek).

Waarom respecteert de aanbestedende overheid de wetgeving niet en waarom besteedt het deze beëdigde opdrachten niet rechtstreeks uit aan de beëdigd vertalers die opgenomen zijn in het Nationaal Register? Een Nationaal Register dat door de aanbestedende overheid zelf wordt beheerd.

Antwoord:

In het bestek is bepaald dat beëdigde vertalingen worden uitgevoerd door beëdigde vertalers die zijn opgenomen in het nationaal register. Het is de taak van de opdrachtnemer en de beëdigde vertalers om de relevante wetgeving ter zake in acht te nemen.

VRAAG VII

De aanbestedende overheid legt een gelijke vergoeding op voor een gewone vertaling als voor een beëdigde vertaling. Nochtans moet een beëdigd vertaler aan zwaardere/duurdere eisen en (continue) vorming voldoen (zie wetgeving Nationaal Register). Hoe wordt deze eis door de aanbestedende overheid verklaard? Waarom legt de aanbestedende overheid dan niet dezelfde kwalificatie- en vormingseisen op aan alle vertalers/vertalingen binnen deze aanbesteding?

Een beëdigde vertaling vergt meer werk/handelingen/kennis dan een gewone vertaling. Ook de eigenlijke beëdiging, ondertekening en legalisering via de gekwalificeerde elektronische handtekening van de beëdigd vertaler impliceert extra handelingen. Zal de aanbestedende overheid door deze eis niet een ongeoorloofde druk leggen op de beëdigde vertaaltarieven op de private markt? Zal de aanbestedende overheid door deze eis niet voor een verschraling zorgen van het aantal en de kwaliteit van de beëdigd vertalers in het door de aanbestedende overheid beheerd Nationaal Register? Gaat de aanbestedende overheid beëdigd vertaalwerk niet bagatelliseren als het evenveel betaald moet worden als bijvoorbeeld een eenvoudig informatief foldertje?

Antwoord:

Punt 10.1. van de algemene bepalingen en punt 2.2. van de technische voorschriften zijn het onderwerp geweest van een erratum. De potentiële inschrijvers hebben alle relevante elementen ontvangen die hen in staat moeten stellen om met kennis van zaken hun prijsofferte op te maken (inzonderheid volumes, talencombinaties, aantallen woorden, percentage beëdigde en niet-beëdigde vertalingen).

VRAAG VIII

De aanbestedende overheid vraagt om de tarieven te differentiëren afhankelijk van de herhalingsgraad waarbij 100 % niet vergoed wordt. Beëdigde vertalingen dienen echter door de beëdigd vertaler persoonlijk uitgevoerd te worden. Beëdigde vertalingen mogen ook niet zomaar bewaard worden (AVG). Dit strookt niet met de deontologische code van beëdigd vertalers zoals door de Koning vastgelegd. Hoe worden deze geheugens opgebouwd en bewaard? Hoe kan een beëdigd vertaler opgelegd worden om eenzelfde vertaling (al dan niet voor segmenten) te gebruiken die door iemand anders werd uitgevoerd? Tast dit zijn onafhankelijkheid en onpartijdigheid niet aan?

Zal de aanbestedende overheid door deze eis niet voor een verschraling zorgen van het aantal en de kwaliteit van de beëdigd vertalers in het door de aanbestedende overheid beheerd Nationaal Register?

Antwoord:

De aanbestedende overheid meent inderdaad dat zij niet hoeft te betalen voor de vertaalde woorden wanneer de segmenten een graad van overeenstemming van 100 % vertonen en evenmin voor de herhalingen. Dat is een courante praktijk. De packages worden ter informatie meegedeeld aan de opdrachtnemer.

Beëdigde vertalingen worden enkel bezorgd aan de diensten die ze aanvragen en worden in geen enkel vertaalgeheugen opgenomen.

Het is de taak van de opdrachtnemer en de vertalers, zowel de beëdigde als de niet-beëdigde, om de relevante wetgeving met betrekking tot de AVG in acht te nemen.

VRAAG IX

De aanbestedende overheid gaat niet alleen persoonsgebonden, originele documenten aan een vertaalbureau overmaken (wij herhalen, een vertaalbureau kan niet beëdigd zijn) om daar een beëdigde vertaling met de waarde van origineel van te (laten) maken. De DPO van de FOD Justitie heeft al in een advies laten weten dat krachtens de AVG zelfs taxatiebureaus niet zomaar over deze documenten mogen beschikken. Waarom wijkt de aanbestedende overheid met deze aanbesteding af van het advies van de DPO?

Antwoord:

Punt 20 van de algemene bepalingen van het bestek regelt de AVG-bepalingen die van toepassing zijn in het kader van deze overheidsopdracht.

VRAAG X

De aanbestedende overheid wenst ook beëdigd vertaalwerk in strafzaken uit te besteden. Kan er meer duiding gegeven over welke teksten dit gaat en waarom dit niet uitgevoerd wordt onder de wet op de gerechtskosten in strafzaken?

Antwoord:

Zoals omschreven in punt 5 van de technische voorschriften van het bestek: *“Vertalingen inzake strafzaken betreffen meestal strafdossiers, de overbrenging van gedetineerden naar hun land van herkomst of andere strafrechtelijke kwesties. De bron- en doeltalen zijn variabel, maar het gaat regelmatig om Oost-Europese talen.”*

De onderhavige overheidsopdracht betreft geen vertalingen waarop de regels inzake gerechtskosten in strafzaken van toepassing zijn.

VRAAG XI

De aanbestedende overheid hanteert andere taalgroepen dan de taalgroepen die gehanteerd worden binnen de wet op de gerechtskosten in strafzaken. Hoe wordt deze discriminatie verantwoord?

Antwoord:

De wet betreffende de gerechtskosten in strafzaken is niet van toepassing op deze overheidsopdracht.

VRAAG XII

De aanbestedende overheid vraagt dat elke vertaling systematisch gereviseerd wordt. Hoe valt dit te rijmen met de deontologische code van de beëdigd vertaler? Daarenboven bepaalt de aanbestedende overheid niet of de revisor beëdigd moet zijn. Voor zover wij weten bestaat deze specialiteit niet in het

Nationaal Register aangezien de beëdigd vertaler al een eindproduct aflevert dat waarde van origineel heeft. Welke autoriteit heeft een revisor of opdrachtnemer op de beëdigde vertaler?

Antwoord:

Een beëdigde vertaling wordt gereviseerd door de beëdigde vertaler zelf, vóór hij het eindproduct aflevert.

VRAAG XIII

Domeindeskundige beoordelaars. Hier is ook niet duidelijk of deze personen beëdigd zijn. Naar ons weten bestaat deze specialiteit niet in het Nationaal Register. Kan hier meer duiding rond gegeven worden binnen het kader van beëdigde vertalingen. Kan er ook verduidelijkt worden welke autoriteit de domeindeskundige beoordelaar heeft op de beëdigd vertaler?

Antwoord:

De beoordelingen van de vertalingen door domeindeskundige beoordelaars (het domeinhoudelijk beoordelen) hebben uitsluitend betrekking op niet-beëdigde vertalingen. Het gaat om ongeveer vijf aanvragen per jaar.

Zoals gepreciseerd in punt 2.9 van de technische voorschriften van het bestek gaat het om: *“Beoordelen of een doelttekst passend is voor het overeengekomen doel en voldoet aan de conventies van het domein waartoe hij behoort, en correcties aanbevelen. Het domeinhoudelijk beoordelen gebeurt door een domeindeskundige beoordelaar. Deze dienst wordt verleend op eenvoudig verzoek.”*

Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen het domeinhoudelijk beoordelen en het reviseren. Het reviseren gaat over het beoordelen of een vertaling passend is voor het overeengekomen doel, de brontekst en de doelttekst met elkaar vergelijken en correcties aanbevelen. Het reviseren gebeurt door een revisor. Elke vertaling moet systematisch naar behoren worden gereviseerd.

VRAAG XIV

De aanbestedende overheid gebruikt enkel de prijs als gunningscriterium. Openbare aanbestedingen zonder kwaliteitscriterium zijn tegenwoordig zeldzaam, lees onbestaand. Bestaat er geen regelgeving die bepaalt dat openbare aanbestedingen niet meer enkel op basis van de goedkoopste prijs gegund mogen worden? Waarom heeft de aanbestedende overheid niet geopteerd voor een of meerdere kwaliteitscriteria?

Zal de aanbestedende overheid door het gebrek aan kwaliteitscriteria niet voor een verschraling zorgen van het aantal en de kwaliteit van de beëdigd vertalers in het door de aanbestedende overheid beheerd Nationaal Register?

Antwoord:

Het bepalen van de verschillende gunningscriteria behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de aanbesteder. In het bestek zijn verschillende elementen opgenomen die de kwaliteit van de geleverde vertalingen moeten waarborgen.

VRAAG XV

De indexeringsregels zijn ons inzien niet conform met de bestaande regelgeving inzake openbare aanbestedingen.

Antwoord:

De in het bestek vermelde prijsherzieningsformule is in overeenstemming met de regelgeving inzake overheidsopdrachten (inzonderheid artikel 10 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten en artikel 38/7 van het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten). De prijsherzieningsclausule wordt feitelijk toegepast op basis van de schommelingen van de lonen van het personeel en van de sociale lasten.

VRAAG XVI

De betalingstermijnen zijn ons inzien niet conform de wet op de betalingsachterstand. Aangezien vertaling bij levering geacht wordt opgeleverd te zijn (punt 14.4), dient de betalingstermijn (inclusief de verificatieperiode) maximaal dertig dagen te bedragen.

Antwoord:

De bepalingen van het bestek zijn wel degelijk in overeenstemming met de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties en met het koninklijk besluit van 14 januari 2013 besluit tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten.

VRAAG XVII

Punt 17.2: opdrachtnemer en medewerkers zijn enkel gebonden door discretieplicht. Beëdigd vertalers zijn gebonden door het beroepsgeheim (zie wetgeving). Is het echt de bedoeling dat opdrachtnemer en medewerkers aan minder zware eisen moeten voldoen dan de beëdigd vertalers zelf?

Antwoord:

Beëdigde vertalers zijn overeenkomstig hoofdstuk 3 van hun deontologische code gebonden door het beroepsgeheim.

De opdrachtnemer en zijn medewerkers zijn gebonden door discretieplicht, zoals bepaald in punt 17.2. van de algemene bepalingen van het bestek.

VRAAG XVIII

Punt 18. Wat is de rol van de aanvaardingscommissie binnen het kader van de eventueel betwiste beëdigde vertalingen?

Antwoord:

De commissie in kwestie heeft geen enkele rol in het kader van deze overheidsopdracht.

VRAAG XIX

Intellectuele rechten: een beëdigd vertaler mag zijn intellectuele rechten en het recht om ze definitief over te dragen niet overdragen aan een vertaalbureau. De beëdigd vertaler blijft te allen tijde houder van deze rechten. Kan de aanbestedende overheid dit bevestigen?

Antwoord:

Punt 19 van de algemene bepalingen van het bestek regelt de bepalingen betreffende intellectuele eigendomsrechten die van toepassing zijn in het kader van deze overheidsopdracht.

VRAAG XX

Beëdigde vertalingen met de waarde van origineel dienen voor gebruik in het buitenland vaak ook van een apostille te worden voorzien. Hoe wordt de betaling van de apostille zelf (bedrag dat aan FOD Binnenlandse Zaken dient betaald te worden) en de vergoeding voor de vertaler voor deze dienstverlening geregeld binnen deze aanbesteding?

Antwoord:

In vier jaar tijd is er één geval geweest waarin een apostille werd gevraagd. De kosten van de beëdigde vertaling werden gedragen door de aanbestedende overheid, de kosten van de apostille door de burger.

VRAAG XXI

In deel 'Typologie van de dossiers' worden de vertaalvolumes per talencombinatie van de afgelopen jaren toegelicht. Is het mogelijk om deze statistieken in een toegankelijker formaat te ontvangen (met name de achterliggende tabellen met de precieze data op basis waarvan de diagrammen zijn gemaakt)? Op die manier kunnen we als inschrijver een volledig beeld krijgen van de historische data, en deze correct interpreteren met het oog op de uitwerking van onze offerte.

Antwoord:

De grafieken werden aangevuld met tabellen met de cijfers. De bestanden werden toegevoegd aan de opdrachtdocumenten.